

Κατάληψη, μια σύγχρονη διεργασία εκπαίδευσης νέων γιατρών

Χ.Μ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Ιατρικής Σχολής
Παν/μίου Αθηνών

Χ.Σ. ΡΟΥΣΣΟΣ

Καθηγητής Ιατρικής Σχολής
Παν/μίου Αθηνών

Σκοπός της Ιατρικής Σχολής είναι η δημιουργία ικανών τεχνικών και επιστημόνων, αλλά και λειτουργών με υψηλή ευαισθησία και υπευθυνότητα στη συμπαράσταση του πάσχοντος και στην απάλειψη του ανθρώπινου πόνου.

Στις Ιατρικές Σχολές μας, όμως, φαίνεται ότι αυτά δε διδάσκονται επαρκώς. Οι φοιτητές μας, για σοβαρούς λόγους, όπως αυτοί πιστεύουν, επέλεξαν την αναστολή σημαντικού μέρους της λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής, «καταλαμβάνοντας» τα κτίρια διδασκαλίας και εργαστηρίων στην περιοχή Γουδί. Τέσσερις εβδομάδες τώρα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού των παραπάνω τμημάτων περιφέρονται χωρίς να επιτελούν το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο. Δυστυχώς, η διοίκηση της Σχολής παρακολουθεί άβουλη τις εξελίξεις και αποδέχεται σιωπηλά την καταρράκωση του δικαιώματος του προσωπικού για εργασία. Το πιο τραγικό είναι ότι η Σχολή αποφασίζει να διενεργηθούν εξετάσεις, ενώ η κατάληψη συνεχίζεται, ώστε να μη χαθεί η εξεταστική περίοδος. Η ύλη που δε διδάχτηκε ένα μήνα τώρα πώς θα εξεταστεί άραγε; Μήπως αποφάσεις σαν αυτές αποτελούν έμμεση ομολογία ότι η διδασκαλία είναι περιττή και η απόκτηση πτυχίου μπορεί να συντελεστεί σε μια σχολή που έχει καταντήσει εξεταστικό κέντρο; Τέτοια πανεπιστήμια θέλουν οι φοιτητές μας; Πού είναι τα οράματα για πανεπιστήμια-κοιτίδες έρευνας, διδασκαλίας και έμπνευσης της νέας γενιάς; Η διοίκηση της Σχολής θα πρέπει να γνωρίζει ότι αποφάσεις σαν κι αυτές είναι επικίνδυνες, διότι: α) παραβλέπουν την ανάγκη της διδασκαλίας ως προϋπόθεσης για γνώση και β) διαπαιδαγωγούν λανθασμένα τους φοιτητές και τους οδηγούν στην εσφαλμένη εντύπωση ότι όλα μπορούν να κερδηθούν χωρίς αντίτιμο.

Οι φοιτητές μας διατρανώνουν ότι κάνουν κατάληψη κάνοντας χρήση του πανεπιστημιακού ασύλου. Το πανεπιστήμιο, όμως, ανήκει σε όλους όσους εργάζονται σε αυτό και πάνω από όλα ανήκει στον ελληνικό λαό. Κανείς δεν μπορεί να αναστέλλει τη λειτουργία του εκβιαστικά και μάλιστα στο όνομα του πανεπιστημιακού ασύλου. Το πανεπιστημιακό άσυλο καθιερώθηκε για να διασφαλίσει την ελευθερία της σκέψης, την ανεμπόδιστη έκφραση απόψεων και την ανεπηρέαστη από οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές παρεμβάσεις παραγωγή νέας γνώσης. Με την κατάληψη, οι φοιτητές καταλύουν κάθε έννοια δημοκρατικής λειτουργίας του πανεπιστημίου και στην ουσία καταλύουν οι ίδιοι το άσυλο, ενώ, πιθανώς και άθελά τους, υπηρετούν άλλα συμφέροντα. Η κατάληψη αποτελεί την πιο ακραία μορφή Βίας

προς τα άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που επιχειρούν καθημερινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους. Αυτή η βία σε καιρούς δημοκρατίας είναι τελείως αδόκιμη. Φανταστείτε τι θα γινόταν αν στο όνομα του ασύλου και τα μέλη του διδακτικού προσωπικού «καταλάμβαναν» τα γραφεία τους και αρνούνταν τον εξοστρακισμό τους από τους φοιτητές. Ποιο θεσμικό πλαίσιο ή ποια πανεπιστημιακή διοίκηση θα έδινε διέξοδο σε αυτή τη σύγκρουση; Ακόμη περισσότερο, ποια ψυχική επαφή μπορούμε να έχουμε με τους φοιτητές μας όταν τη μια μέρα συζητούμε φιλικά στο αμφιθέατρο και την άλλη μέρα μας πετούν έξω από τα γραφεία μας; Αν θέλουμε την αυτοδιοίκηση του πανεπιστημίου, ώστε αυτό να είναι ανεξάρτητο από τις στενές πιέσεις του πολιτικού ή οικονομικού περιβάλλοντος, πρέπει να μάθουμε και να το διοικούμε, αλλιώς ανοίγουμε μόνοι μας το δρόμο στη δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων. Οι φοιτητές μας κατέλαβαν την Ιατρική Σχολή επειδή αντιδρούν στη δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων και επειδή πιστεύουν ότι πρέπει να συνεχίσει να ισχύει ο επαίσχυντος θεσμός της λίστας, δηλαδή της πολυετούς αναμονής για την έναρξη της ειδικότητας των νέων γιατρών, ανεξαρτήτως προσόντων, τα οποία θα έπρεπε να αναδεικνύονται με εξετάσεις. Την ίδια στιγμή, όμως, οι φοιτητές μας απαιτούν από την πολιτεία να γίνει πιο αυστηρή με τις εξετάσεις αναγνώρισης του πτυχίου γιατρών που εκπαιδεύτηκαν σε χώρες του εξωτερικού, θέλουν να αποφύγουν την αξιολόγηση του εαυτού τους, ενώ την επιβάλλουν στους άλλους. Αυτό αποτελεί θλιβερή συντεχνιακή λογική και όχι πολιτική θέση.

Εντούτοις, πολύ φοβούμεθα ότι οι αντιδράσεις τους αποτελούν κατοπτρικό είδωλο των δικών μας συμπεριφορών. Δυστυχώς, τα συνδικαλιστικά όργανα των διδασκόντων γίνονται σημαιοφόροι του δημοσίου πανεπιστημίου, ενώ αδιαφορούν για την ποιότητά του, τη σύνδεσή του με την πρόοδο της κοινωνίας και το μέλλον του. Δεν κατανοούν ότι τα περισσότερα μέλη του διδακτικού προσωπικού κατέχουν υψηλές θέσεις που αν τις χρησιμοποιήσουν αποδοτικά θα γίνουν μοχλοί της αναγέννησης και της προόδου του κρατικού πανεπιστημίου. Για να γίνει, όμως, αυτό, χρειάζεται όλοι να λογοδοτούν και όλοι να αξιολογούνται.

Αντί, λοιπόν, οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι να συζητήσουν διεξοδικά τους μηχανισμούς της αξιολόγησης και να σχεδιάσουν προτάσεις νόμων πριν από το υπουργείο Παιδείας, αναλίσκουν τις δυνάμεις τους στη διαμαρτυρία για ανεπαρκή χρηματοδότηση ή και τη χαμηλή μισθοδοσία, ►

▶ αντιδρούν στην αξιολόγησή τους και διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους, εναντιούμενοι στη δημιουργία μη κρατικού, μη κερδοσκοπικού πανεπιστημίου. Οι διοικητικές δε Αρχές του πανεπιστημίου φαίνεται να παρατηρούν το φαινόμενο μη δυνάμενες να παρέμβουν, επειδή η εκλογή τους είναι προϊόν συναλλαγής με τους φοιτητές και τα υπόλοιπα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Πολύ φοβούμεθα, όμως, ότι με τη στάση τους συντελούν στην απαξίωση αυτού που απέμεινε από το δημόσιο πανεπιστήμιο.

Πιστεύουμε ότι είναι καιρός να αντιμετωπίσουμε τα προ-

βλήματα με σοβαρότητα. Η παιδεία μας δε θα πρέπει να είναι αρένα κομματικής αντιπαράθεσης. Το θέμα είναι εθνικό. Αφορά στο μέλλον και στην ευποιία των νεότερων γενεών. Ως μονάδες της πανεπιστημιακής κοινότητας, βλέπουμε με πόνο τους φοιτητές μας, αντί να είναι αφοσιωμένοι στο λειτούργημα, να μετατρέπονται σε άμισθους φύλακες ερημωμένων κτιρίων. Παίρνουμε πολύ τον κατήφορο - κάτι πρέπει να γίνει.

Επιμέλεια: Δ. ΓΟΥΛΕΣ
«Η Καθημερινή» 4/06/2006

